

Kjøbenhavnsposten.

Redigeret af J. F. Glödwad.

Udgiven og forlagt af A. P. Liunge.

12te Aarg.

Mandagen d. 17. December 1838.

N° 347.

Sendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten, saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

Thorvaldsens Museum.

Det er bekendt, at det af Prof. Hetsch i sin Tid meddeelte Forslag til at benytte Marmorkirkens Ruiner til et Thorvaldsens Museum blev i Almindelighed fundet ligesaa sindrigt som skönt. Hinn fortrinlige Konstner har nu i en Artikel, som læses i „Dagen“ for Lørdagen den 8de d. M. meddeelt „en nærmere Udvikling af de Fordele, som kunne fremgaae af en hensigtsmæssig Sværtsættelse af denne Idee“, og hvortil han henregner, — at en saadan Bygning paa dette Sted tillige kunde benyttes til et Pantheon for berømte danske Mænd, at den kunde afgive et passende Locale til offentlige Fester, at den betydeligen vilde forskjønne hiin Deel af Byen og befrie os fra Synet af den der nu staaende Ruin og Arbeidshytterne, og endelig yde Konstnere og Haandværkere en passende Bestæftigelse.

Foreløbigen skulle vi herved bemærke, at naar den ærede Forfatter, som det synes, knytter hine Fordele til et Museum just paa det nævnte Sted, da kunne disse og opnaaes andsteds, — med Undtagelse af at Marmorkirken da blev staaende. Men derimod kan vel intet væsentligt indvendes; thi den er en smuk og mærkelig Ruin her i vor nye Bye, og som Ruin vil den endog med Aarene stige i Interesse, uden at man behøver at gjøre videre ved den end — fremdeles at lade den forfalde.

Det turde derhos være tvivlsomt, om ikke andre Pladser ere dertil lige saa skikede f. Ex. den til Rosenborg Hauge stødende Kjøkkenhauge; og er det sandt, at Benyttelsen af Marmorkirkens Plads skulde, formædelt den nuværende Bygnings Redrivning, Grundens Opfyldning, Tilskøb af tilstødende Huse osv. medføre betydeligen større Omkostninger end Museets Opførelse paa enhver fri Plads, kunde det være, at hiint Project ikke fandt „saa almindelig Gjenslang for det store Publicum“, — ligesom det overhovedet er misligt at udgive sin individuelle Mening for den almindelige.

Det meddeelte Forslag synes i det Hele taget at være beregnet efter en altfor stor Maalestok. Prof. Hetsch har tidligere anslaaet Omkostningerne, beregnede „med den strengeste Deconomi“, til 281,000 Rbd., og meent, at de i ethvert Tilfælde kunde holdes indenfor 300,000. Hertil haves i frivillige Tilskud, saavidt vides, henved 65,000 Rbd., Thorvaldsens Gave er 32,000 Rbd., altsaa ialt henved 100,000 Rbd. Meget er vel endnu i Vente, deels ved Privates Tilskud, deels af Kjøbenhavns Commune, hvilken som bekendt den Thorvaldsenske Donation er tillagt. Ogsaa er det billigt, at Omkostningerne udredes paa en Maade, at den næste Generation kommer til at bære Noget deraf. Men desuagtet indsees ikke, hvorledes man tør gjøre Regning paa en Sum som den oven angivne. Vore Architecter synes overhovedet at forstaae sig bedre paa Konsten end paa Penge, og Intet er vel lettere end at udkaste Planer til imponerende Bygninger, brillante Facader osv.

Eller skulde man nære Forhaabninger om betydelige Tilskud til hiint Foretagende af Statskassen? Og mon, under Finansernes nærværende Tilstand, den offentlige Mening for Alvor skulde være stemt for, at der til dette Viemed gjordes betydelige Opoffelser fra Statens Side? — Naar vi f. Ex. betænke den Masse af moralsk Fordærvelse, der har sit Udspring af vore Fængsels mangelfulde Indretning, maae da ikke saadanne Gjenstande forekomme os at ligge Regeringen nærmere?

Forslaget til i Forbindelse med Thorvaldsens Museum at opføre et Pantheon eller en Greshalle for berømte Mænd synes mindre heldigt. — I Sandhed, Danmark har aldrig haft en saadan Overflodighed paa store Mænd, eller en saadan Mangel paa passende Steder at anbringe deres Billeder, at man af den Grund skulde være nødsaget til at opføre en egen Bygning. Overhovedet synes Ideen om et Pantheon eller et Sted, som udelukkende skal opbevare Monumenter over eller Afbildninger af berømte Mænd, ikke

ret at vilde smage Nutiden; disse Undersøgelser om hvor henfører under formelte Kategori ere som oftest af en saa delicat Natur, — denne Stemplen til „Stor Mand“ har ikke sjældent noget saa Stødende og Patenterligt, — Udelukkelse fra denne Hæderklasse give Anledning til saa megen Spænding og Bitterhed, — den hele Indretning giver Forfængeligheden og Smigeriet saa megen Næring, — at vi vistnok snarere maae ønske os til Lykke med ikke at have noget saadant privilegeret Gjemmested for berømte Mænd, men derimod efter Omstændighederne kunne anbringe Monumenter og Billeder i Kirker og andre offentlige Bygninger eller paa offentlige Pladser, — uden at indføre et nyt Slags Adelskab eller opstille den curieuse Todeling af vore fortjensfulde Landsmænd: a) som ere Pantheons-Candidater, og b) som ere Ikke-Pantheons-Candidater. Hertil kommer, at Nationen ved en Indretning af saadan Beskaffenhed ligesom paalagde sig selv den Forpligtelse at oprejse Mindesmærker over enhver fortjent Mand, hvilket under saadanne Omstændigheder vel nærmest vilde falde Staten til Byrde, i Stedet for at dette Forhold nu arrangerer sig paa en langt smukkere og naturligere Maade, idet snart en Af døds Familie eller Venner, snart den Stand, hvortil han har hørt, snart en vis Stiftelse osv. besørger et Monument opsat, — eller en stor Mandes Beundrere endog i hans levende Live foranstalte hans Billede foreviget ved Billedhuggerkonsten, — og Bedkommendes Billede derhos placeret, hvor det efter hans Stilling er mest passende, f. Ex. Biskoppernes i Frue Kirke og Koeskilde Domkirke, eller paa det Sted, der har været Stuepladsen for en berømt Mandes Gæmlichkeit, hvilket f. Ex. gjelder om adskillige af de paa det store kongelige Bibliothek anbragte Buste og Portraiter.

Mere turde det have for sig med Museet at forene et stort Locale, — eller snarere, at indrette et af Museets Bærelser (som altsaa tillige rummede Gjenstande, eiendommelige for Museet), til et stort Locale, skiftet til talrige Forsamlinger. Vel have vi Theatre og Kirker, Børsalen, Universitetsalen m. fl.; men til egentlige Meetinger eller store offentlige Sammenkomster, hvor en enkelt Taler nogenlunde beqvemt skal kunne høres af f. Ex. 5—600 Tilhørere, have vi neppe noget passende Locale. Men saa meget synes vist, at det Formaal — at skaffe et værdigt Opbevaringssted for Thorvaldsens Bærker, nemlig de os skjænkede Marmorarbejder og Gipsafstøbninger af det Dyrige — bør være Hovedsagen; nødes man altsaa af Mangel paa tilstrækkelige Fonds til at lade Noget fare af det, man ønsker at udføre, maa det Andet betragtes som Bihensyn.

Naar det isvrigt hedder sig, at Thorvaldsen selv ønsker, at Museet tillige kan benyttes til andet offentligt Brug f. Ex. til en Concertsal eller deslige: da erkjende vi heri den store Kunstners Bædehed, der saa let troer, at der skeer for Meget for ham eller hans Bærker. Men fra et almindeligt Standpunkt betragtet synes det just at maatte være en Kunstner som Thorvaldsen hjært, at hans Bærker samles paa eet Sted, og som kun gemmer hans Bærker; eller i alt Fald tillige hvad han af Konstskatte selv har samlet og skjænket sit Fædreland. Ogsaa for os Andre synes Ideen om et Thorvaldsens Museum, der Intet er uden et Thorvaldsens Museum, at have noget særdeles Tiltrækkende. Det er derhos indlysende, at der ved at forbinde andet Brug med Museet altid bliver Fare for Bestadigelse og Ildsvaade.

— — Hvorledes Ideen om Thorvaldsens Museum i sin Tid blev optagen, og det selv af Mange, som kun havde en hoist dunkel Forestilling om Kunstens Herlighed, er bekendt nok; og det turde være den ikke mindst sjonne Side ved dette grandiose Foretagende, at det i et lille og pengefattigt Land skulde Borgernes frivillige Bidrag sin Tilblivelse. Men det er og især saadanne Bidrag, foruden Bidraget fra Staden Kjøbenhavn, hvorpaa man for Fremtiden bør gjøre Regning, og forene vi til dette Diemed vore Kunstner med Professor Hetsch's. Foretagendets raske Fremme og den høihjerte Kunstners rige Gave maa nu have bestæmmet de lidet Troende, der meente, „at der dog ikke vilde komme Noget ud a'et“, eller „at man dog ikke vilde faae Noget at sætte i'et“; og dem, hvilke en omsindlig Samvittighed, af Hensyn til Bædepligten o. s. v., har tilbageholdt, vilde vi tilraabe:

man bør ogsaa undertiden gjøre Noget for de høiere Interesser i Livet.

— tt —

Ryheds-Post.

Kjøbenhavn den 17de December 1838. — Dver- og Garnisonsauditeur i Kjøbenhavn C. N. Petersen er bleven udnævnt til Byfoged i Høstebro. — Auditeur ved Livjægercorpset T. A. S. Paulsen er bleven udnævnt til Auditeur ved Artillericorpset. — Herredsfoged og Skriver i Meerløse og Tude Herred samt Birkedommer og Skriver ved Lølose og Frydendahl Justitæraad D. T. Lavæg, er bleven udnævnt til Herredsfoged og Skriver i Thybjerg Herred samt Borgermester og Byfoged i Ræved. — Høiesteretsadvocat P. E. Sporon, der i